

Komitean kokous

Aika 3.12.2025 klo 11:00–14:00

Paikka Musiikkitalon Terassilämpö (Mannerheimintie 13 a, Helsinki)

Osallistujat

Puheenjohtajat:

Pasi Moisio, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, puheenjohtaja (x)

Liisa Siika-aho, sosiaali- ja terveysministeriö, 1. varapuheenjohtaja (x)

Essi Rentola, sosiaali- ja terveysministeriö, 2. varapuheenjohtaja (x)

Saara Leppinen, sosiaali- ja terveysministeriö, arviointi- ja selvitysryhmän puheenjohtaja (-)

Jussi Tervola, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, arviointi- ja selvitysryhmän 1. varapuheenjohtaja (x)

Signe Jauhiainen, Kansaneläkelaitos, arviointi- ja selvitysryhmän 2. varapuheenjohtaja (-)

Jäsenet:

kansanedustaja Arto Satonen, Kokoomuksen eduskuntaryhmä (-)

– varajäsen kansanedustaja Mia Laiho, Kokoomuksen eduskuntaryhmä (-)

kansanedustaja Pia Sillanpää, Perussuomalaisten eduskuntaryhmä (-)

– varajäsen kansanedustaja Ari Koponen, Perussuomalaisten eduskuntaryhmä (-)

kansanedustaja Tarja Filatov, Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä (x)

– varajäsen kansanedustaja Matias Mäkynen, Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä (-)

kansanedustaja Hilikka Kemppi, Keskustan eduskuntaryhmä (-)

– varajäsen kansanedustaja Hanna-Leena Mattila, Keskustan eduskuntaryhmä (-)

kansanedustaja Bella Forsgrén, Vihreä eduskuntaryhmä (-)

– varajäsen kansanedustaja Alviina Alametsä, Vihreä eduskuntaryhmä (-)

kansanedustaja Aino-Kaisa Pekonen, Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä(-)

– varajäsen kansanedustaja Johannes Yrttiaho, Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä (-)

kansanedustaja Henrik Wickström, Ruotsalainen eduskuntaryhmä (-)

– varajäsen kansanedustaja Anders Norrback, Ruotsalainen eduskuntaryhmä (-)

kansanedustaja Päivi Räsänen, Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä(-)

– varajäsen kansanedustaja Peter Östman, Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä (-)

kansanedustaja Harry Harkimo, Liike Nyt -eduskuntaryhmä (-)

Pysyvät asiantuntijat:

johtaja Eveliina Pöyhönen, sosiaali- ja terveysministeriö (-) Laura Olkkonen (x)

johtaja Jaana Rissanen, sosiaali- ja terveysministeriö (-) Pirjo Moilanen (x)

finanssineuvos Ulla Hämäläinen, valtiovarainministeriö (x)

työmarkkinaneuvos Kimmo Ruth, työ- ja elinkeinoministeriö (x)

neuvotteleva virkamies Virpi Hiltunen, opetus- ja kulttuuriministeriö (x)

pääjohtaja Lasse Lehtonen, Kansaneläkelaitos (-) Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma (x)

johtava asiantuntija Eeva Nykänen, Terveystieteiden tutkimuskeskus (x)

pääjohtaja Antti Koivula, Työterveyslaitos (x)

osastopäällikkö Susan Kuivalainen, Eläketurvakeskus (-)

johtaja Ilkka Oksala, Elinkeinoelämän keskusliitto EK (x)

neuvottelujohtaja Anna Kukka, Kunta- ja hyvinvointialueyhtenäisyyden keskus (x)

työmarkkina-asioiden päällikkö Harri Hellstén, Suomen Yrittäjät (x)

sosiaaliasioiden päällikkö Pirjo Väänänen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry (x)

johtava asiantuntija Katri Ojala, Akava ry (x)

johtaja Minna Ahtiainen, STTK ry (x)

kehittämispäällikkö Maria Salenius, Suomen Kuntaliitto (x)

erityisasiantuntija Ellen Vogt, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy (x)

edunvalvontapäällikkö Anne Perälahti, SOSTE Suomen Sosiaali ja terveys ry (x)

vaikuttamisen asiantuntija Minna Sirnö, Nuorisoala ry (x)

puheenjohtaja, järjestöjohtaja Sari Kokko, Vammaisfoorumi ry (x)

Sihteerit:

Ritva Liukonen, sosiaali- ja terveysministeriö (x)

Sara Mäkäraäinen, sosiaali- ja terveysministeriö (x)

Elina Palola, sosiaali- ja terveysministeriö (x)

Katja Sundqvist, sosiaali- ja terveysministeriö (x)

Milja Tiainen, sosiaali- ja terveysministeriö (x)

Eeva Vartiö, sosiaali- ja terveysministeriö (-)

Anna-Kaisa Tuovinen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (x)

Annika Juurikko, sosiaali- ja terveysministeriö (x)

Eva Ojala, sosiaali- ja terveysministeriö (x)

Viestintä:

Anna Työrinoja, sosiaali- ja terveysministeriö (x)

Fasilitaattorit:

Ville Mäkelä (x)

Pöytäkirja

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja kävi läpi komitean kokoonpanon viimeaikaiset muutokset.

2. Kokouksen aihe ja tavoite

Puheenjohtaja kävi läpi kokouksen aiheen ja tavoitteet. Tavoitteena on tuottaa näkemyksiä komitean linjausten ja ehdotusten pohjaksi työnteon kannusteista lapsiperheissä sekä lastenhoidon tukien kehittämisestä.

3. Komitean linjaukset ja ehdotukset loppumietintöön lasten ja lapsiperheiden sosiaaliturvasta (liite 2)

Simo Mentula (VM) alusti työnteon kannusteista lapsiperheissä. Hyvät työnteon kannustimet ja tasainen tulonjako ovat keskenään ristiriitaisia tavoitteita, jos yhtälössä on mukana julkisen talouden kestävyys. Lapsiperheiden sosiaaliturvaan liittyy potentiaalia työllisyyden vahvistumiselle. Potentiaalin käyttöön saaminen edellyttäisi varhaiskasvatuksen tarjonnan lisäämistä. Julkisen talouden näkökulmasta kotihoidosta varhaiskasvatukseen siirtyminen lisää menoja lyhyellä aikavälillä, pidemmällä aikavälillä äidit hyötyvät aikaisemmasta työhön paluusta ja lapset varhaiskasvatukseen osallistumisesta.

Alustuksen jälkeen komitea keskusteli aiheesta ryhmissä. Keskusteluissa nousi näkökulmia mm. naisten työllisyydestä, varhaiskasvatuksen laadusta ja saatavuudesta sekä etuuksien riittävästä tasosta. Lapsiperheiden tilanteet ovat keskenään erilaisia, joten työhön kannustamisen ongelmiin ei nähty yhtä ratkaisua.

Johanna Lammi-Taskula (THL) alusti lapsen hoidon ja ansiotyön yhteensovittamisesta pikkulapsiarjessa. Biologisen äitiyden painottumisesta on edetty kohti vanhempien kesken jaettua hoitovastuuta ja pienten lasten laajempaa osallistumista varhaiskasvatukseen. Perhevapaauudistusten tavoitteet ovat pysyneet samoina usean vuosikymmenen ajan, mutta tavoitteisiin pääsy on ollut

melko hidasta, koska tavoitteet ja politiikkatoimet ovat olleet osin keskenään ristiriitaisia (esim. valinnanvapaus vs. kiintiöt). Näiden tavoitteiden edistäminen edellyttää kokonaisvaltaisia toimia – sekä perhevapaiden ja lastenhoidon tukien kehittämistä että laadukasta ja edullista varhaiskasvatusta, vanhemmuuden tukea sote-palveluissa ja työelämän perheystävällisyyttä.

Keskustelua käytiin siitä, millaista muutosta lastenhoidon tukien uudistuksella tulisi tavoitella ja miten pienten lasten perheiden tukijärjestelmää tulisi uudistaa. Keskusteluissa nousi esiin tarve panostaa lapsiin ja perheisiin. Lasten hoidon tukien kehittämisen tavoitteiksi nähtiin mm. sukupuolten tasa-arvon ja lapsen hoivavastuun jakamisen edistäminen sekä pitkien perhevapaiden haittojen ehkäiseminen.

4. Tiedoksi

Tiedoksi sosiaaliturvakomitean tulevat kokoukset.

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.

Liitteet

Liite 1 Pöytäkirjan luonnos 1.10.2025

Liite 2 Diaesitys